

EU-TAGSÁGUNK 10 ÉVÉNEK AGRÁR- ÉS VIDÉKGAZDASÁGI TAPASZTALATAI

Vidékfejlesztési támogatások, lehívások, eredmények

Biró Szabolcs – Nemes Gusztáv

**Gazdálkodás konferencia
2014. április 10. Budapest**

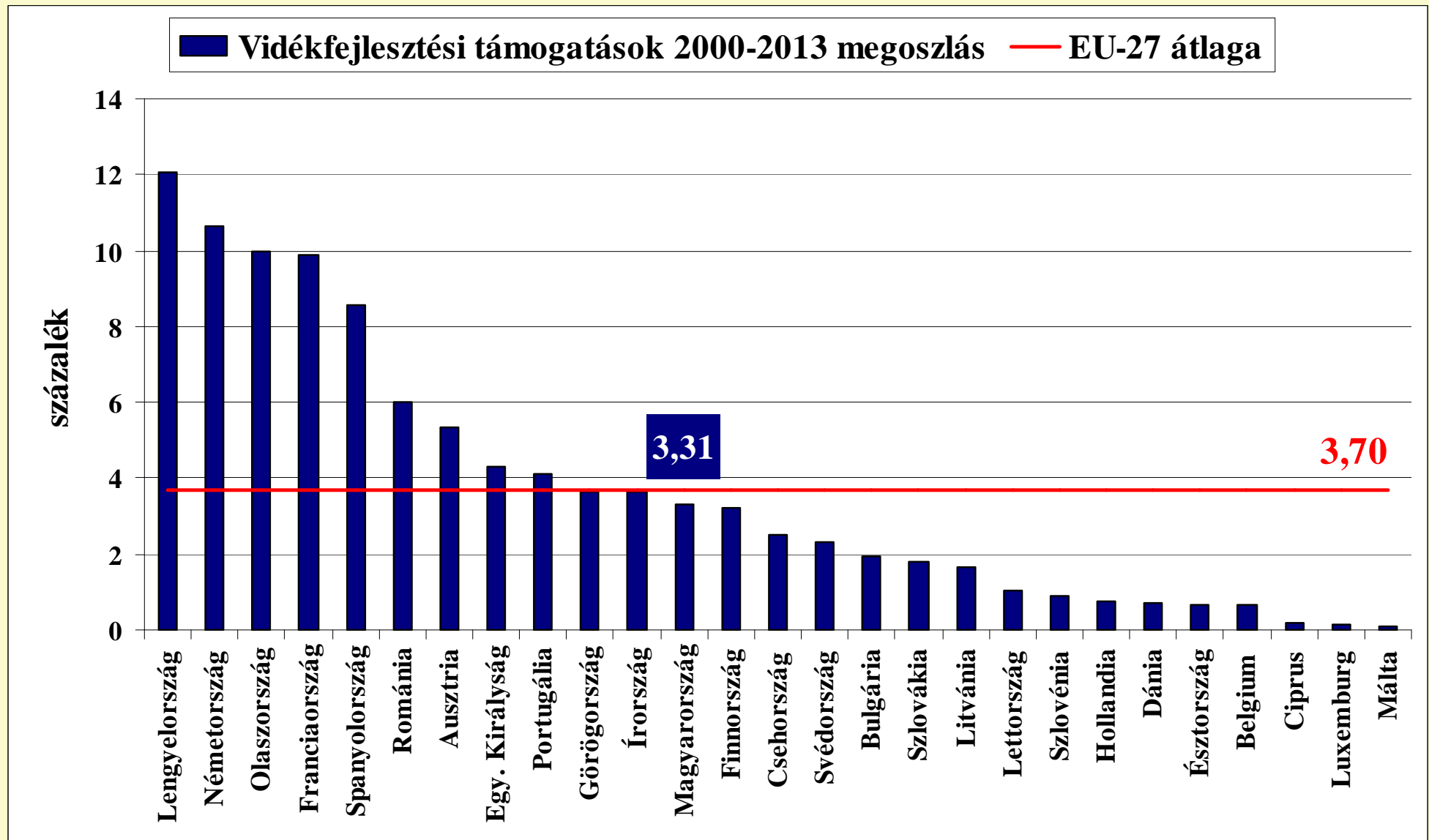

Miről lesz szó

- **A vidék helyzete**
- **Fejlesztési források**
- **Hatások és eredmények**
- **Konklúzió**

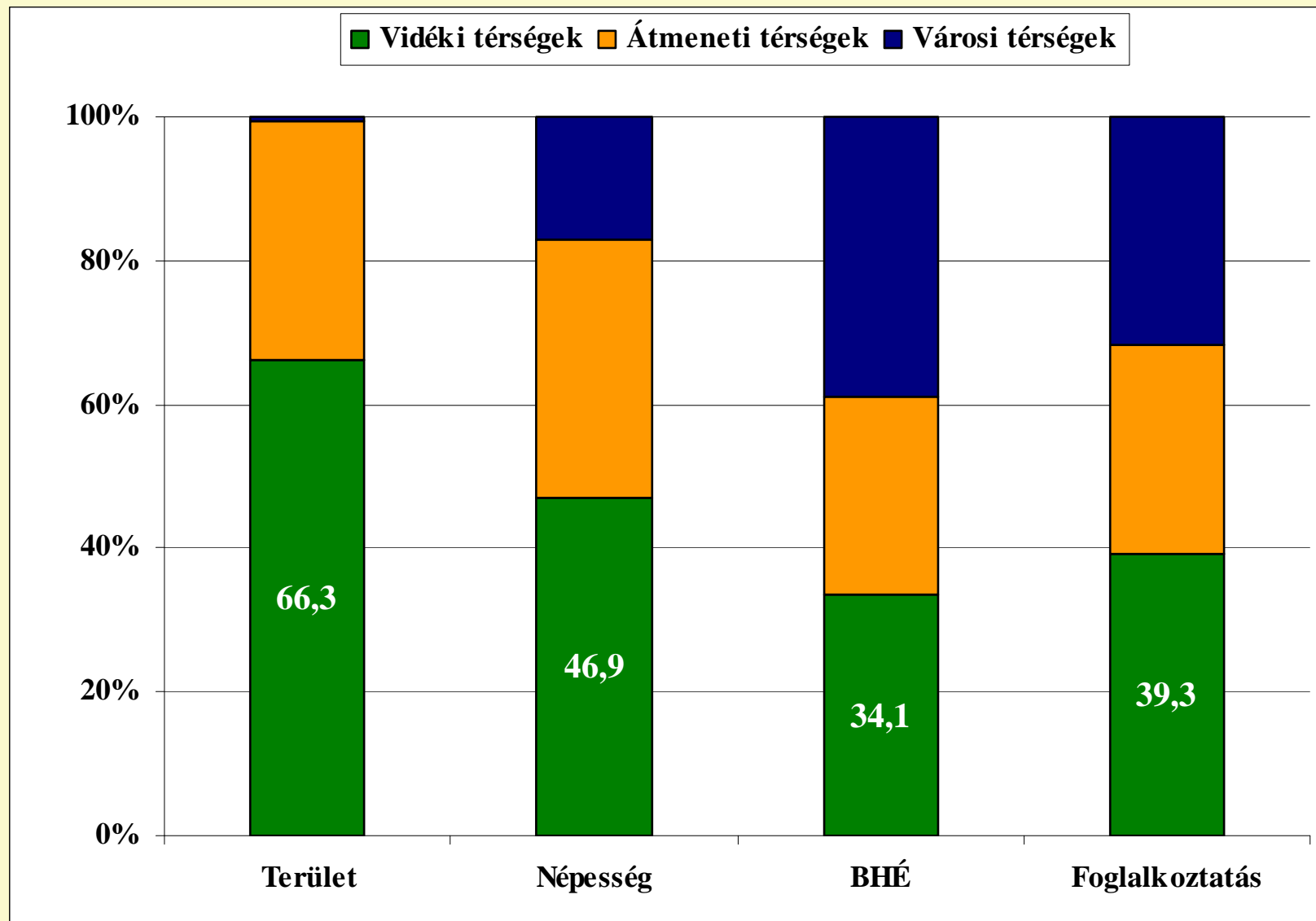

Vidékfejlesztés az EU-ban

Forrás: European Commission, 2013

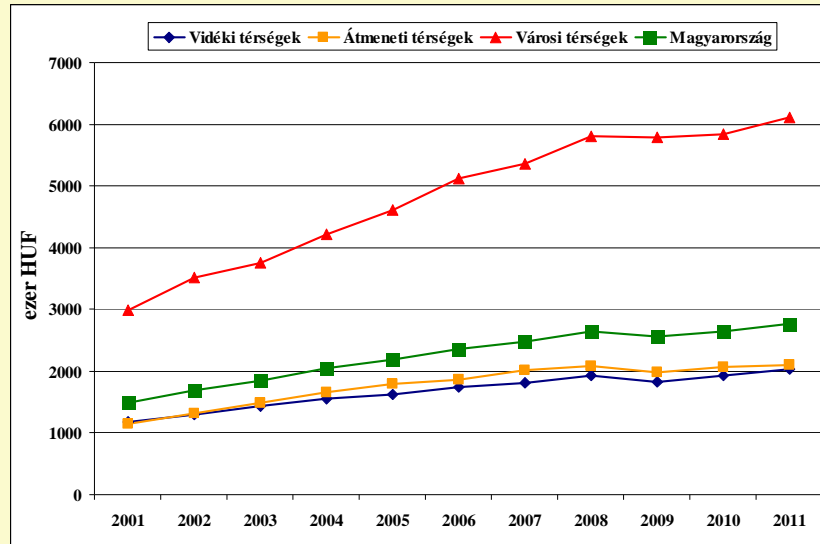
A vidéki térségek főbb jellemzői, 2011

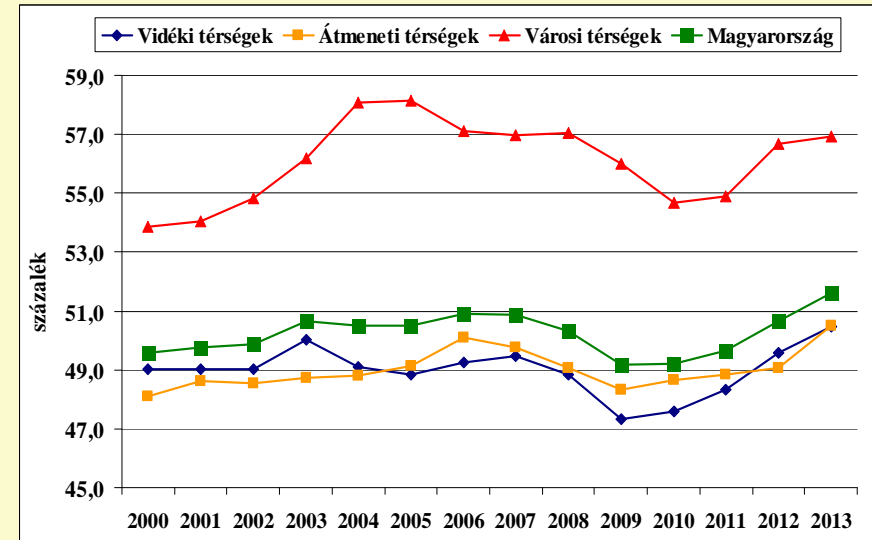
Forrás: Eurostat, 2012

Folyamatok, 2000–2013

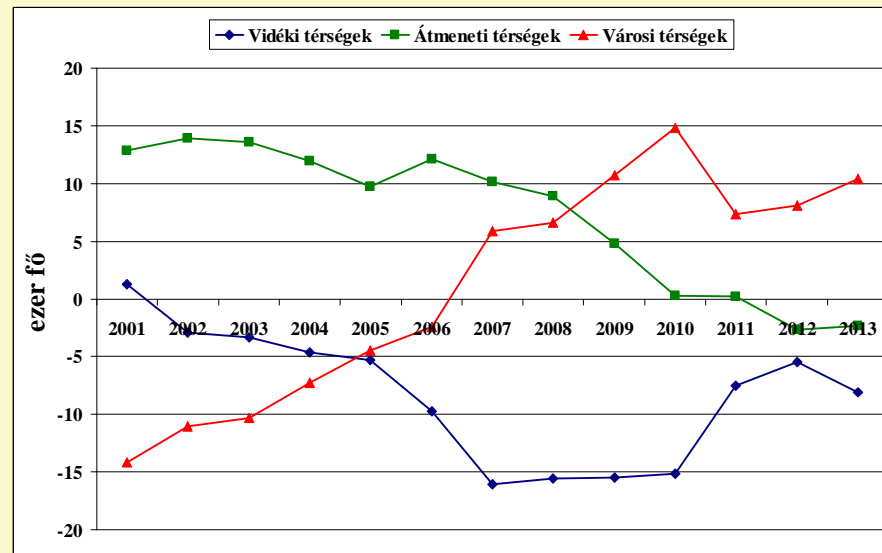
Egy főre jutó GDP alakulása

Foglalkoztatási ráta változása

Vándorlási különbözet

EU társfinanszírozású vidékfejlesztési programok 2004–2013

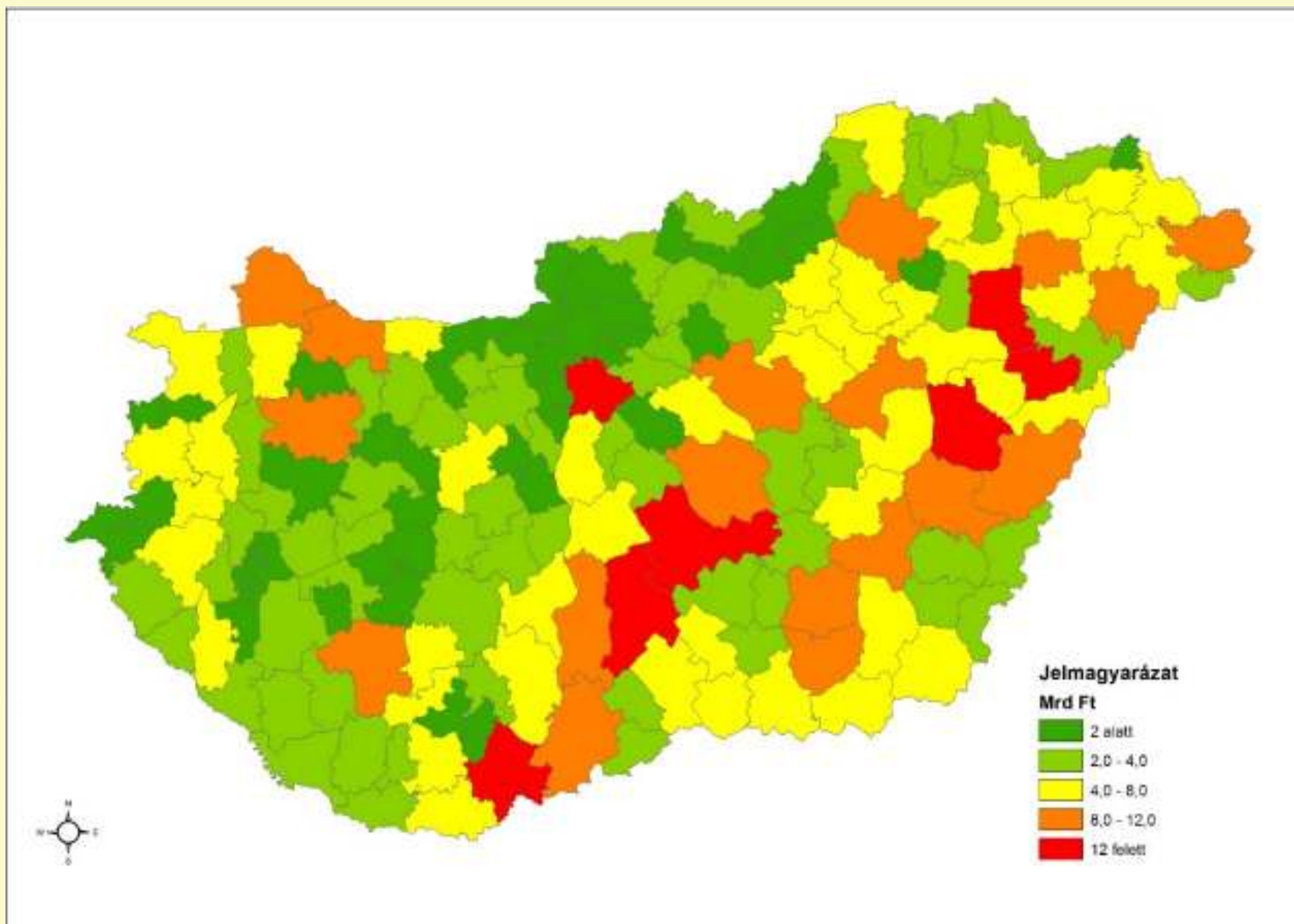
Intézkedéscsoport	Forrás (közkiadás)		Kifizetések	
	millió HUF	megoszlás, %	millió HUF	megoszlás, %
I. Versenyképesség	792 350	43,6	575 369	43,0
II. Vidéki környezet	631 274	34,7	526 261	39,3
III. Diverzifikáció és életminőség	325 470	17,9	180 412	13,5
Technikai Segítségnyújtás	69 165	3,8	57 268	4,3
Összesen	1 818 259	100,0	1 339 310	100,0

Megjegyzés: SAPARD, AVOP, NVT, valamint az ÚMVP adatai 2014. február 25-i állapot szerint.

Forrás: FVM, MVH, VM

ÚMVP támogatások kistérségeinként, 2007–2013

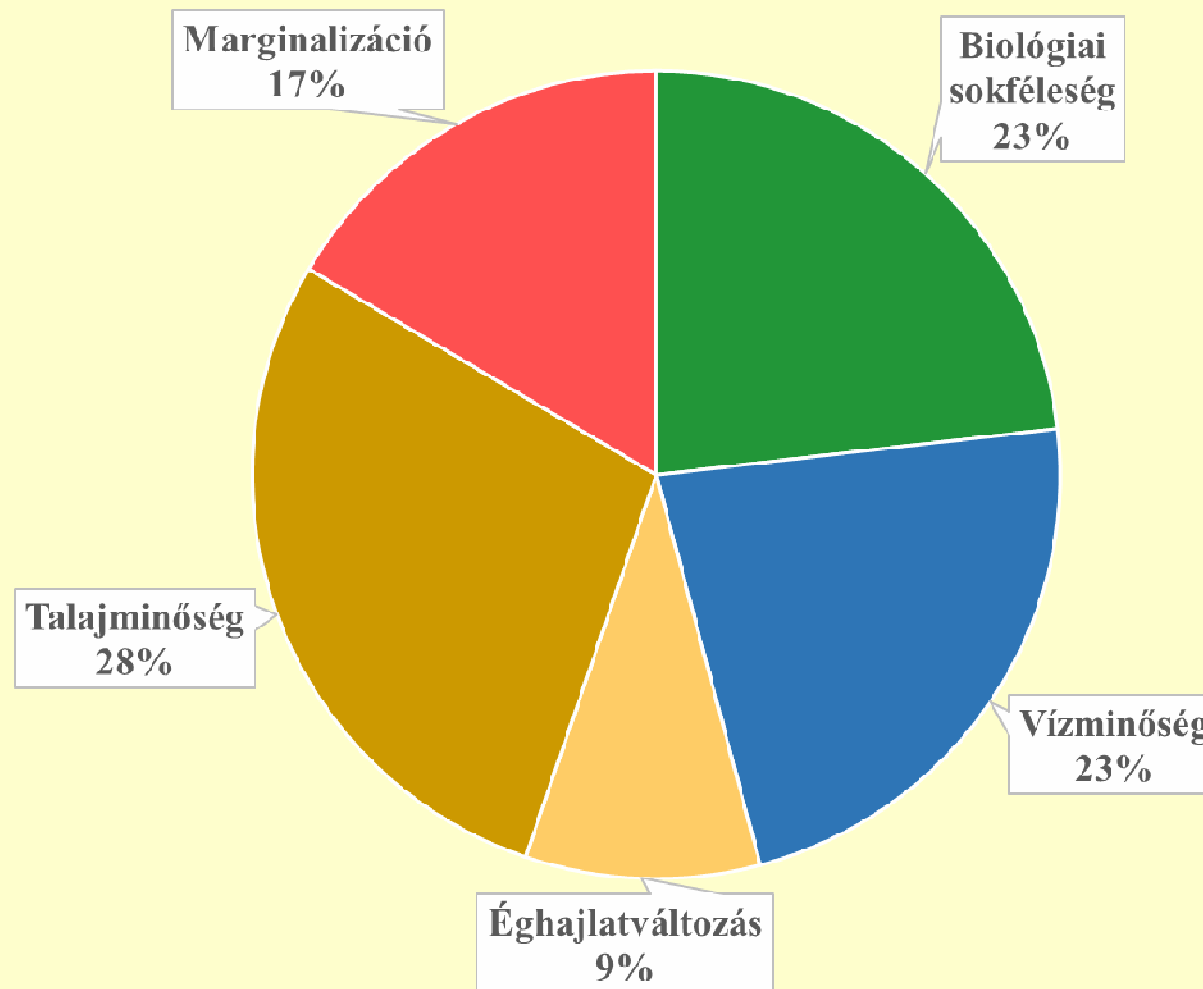
Forrás: MVH támogatási adatbázis alapján AKI 2014

ÚMVP I. tengely hatások

Indikátor	2007–2010
[H1] Gazdasági növekedés [BHÉΔ a támogatás arányában (%)]	6,9%
[H2] Munkahelyteremtés [Létrehozott munkahely (FTE)]	0,9%
[H3] Termelékenység változása [BHÉΔ/ FTE]	2,8%

Forrás: AKI

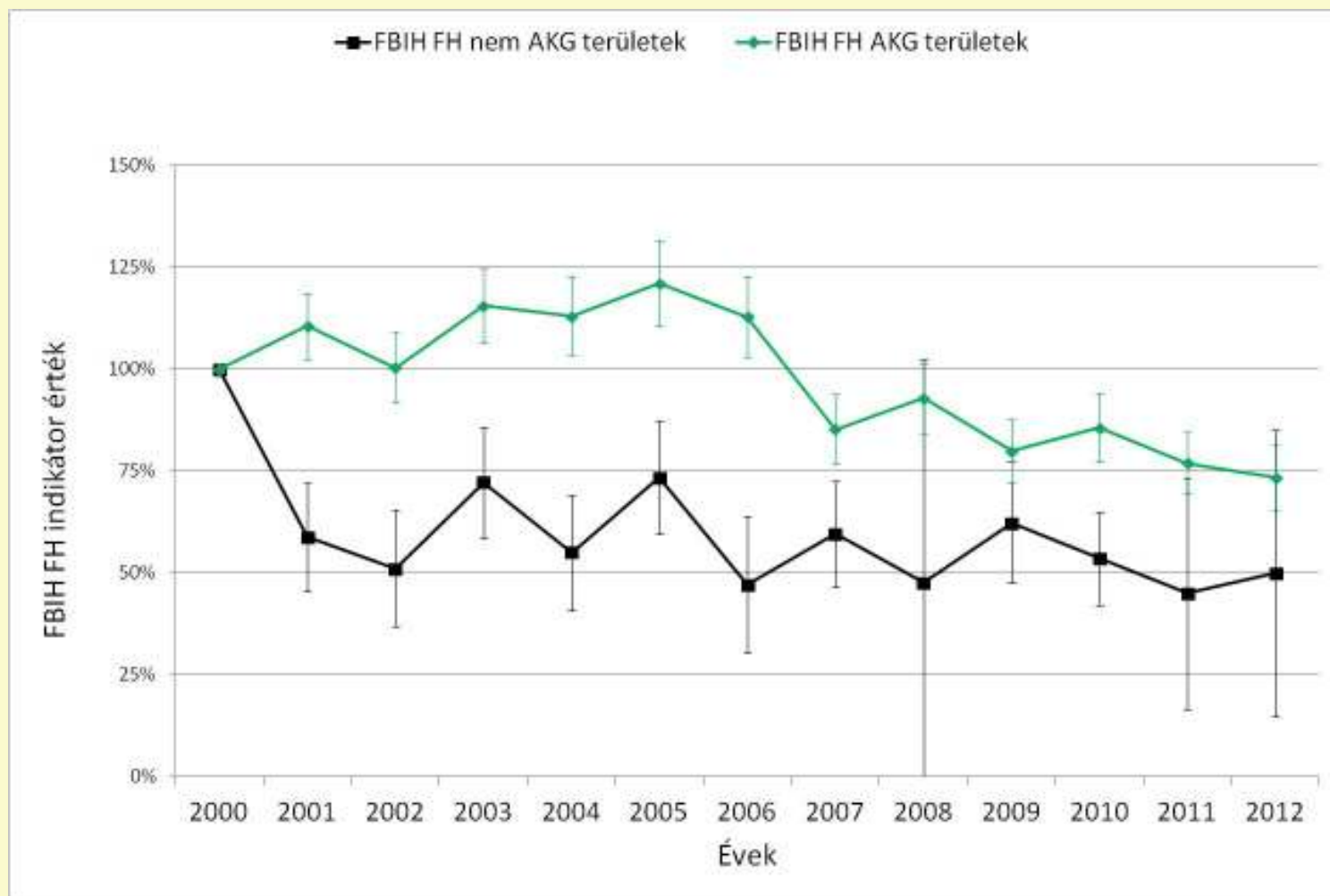
ÚMVP II. tengely hatások Környezeti célú földhasznosítás[R6]

Forrás: SZIE

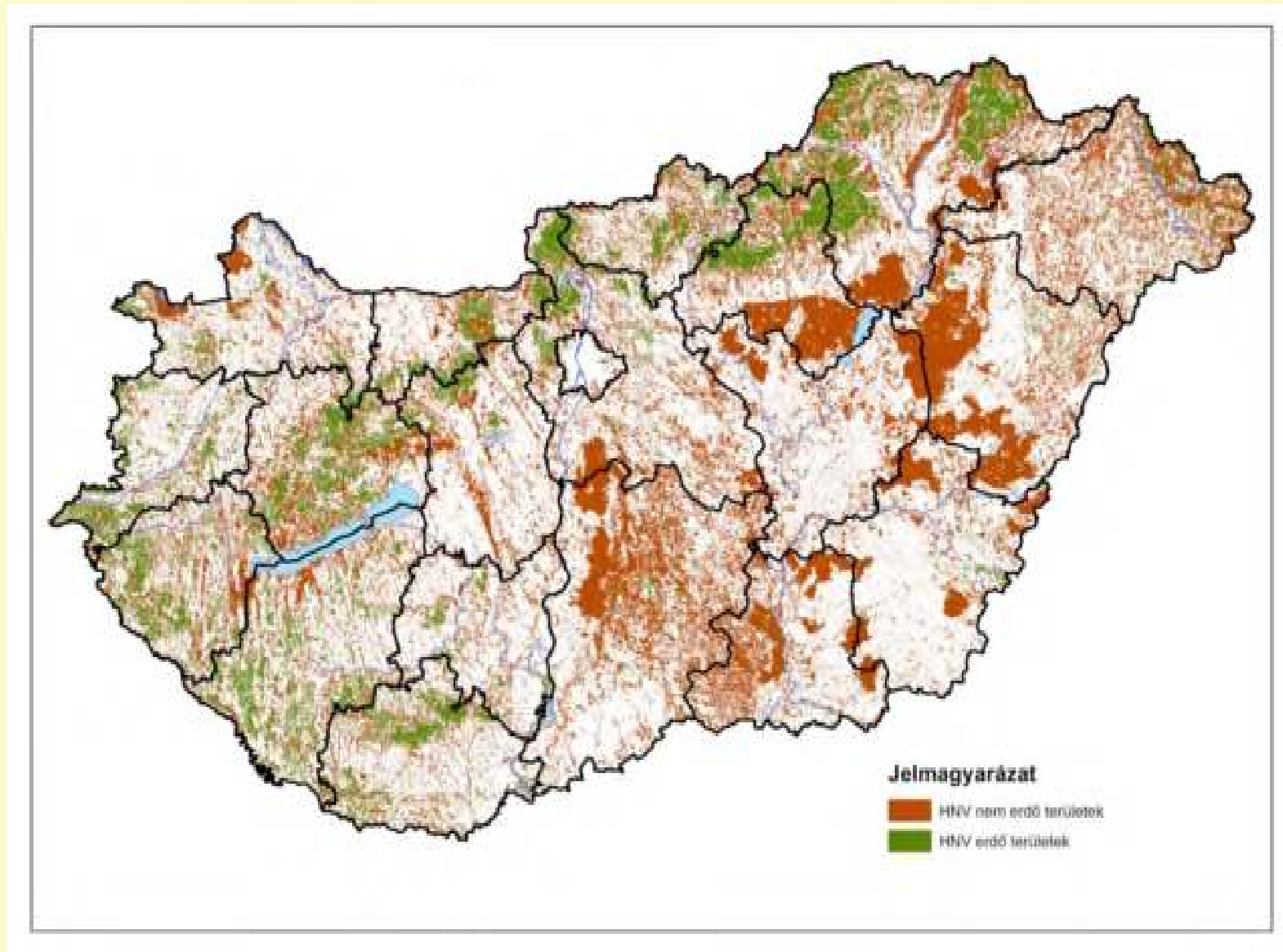
A biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítása (H4)

A mezőgazdasági élőhelyekhez kötődő fajok országos állománytrendjeinek vizsgálata

Forrás: MME

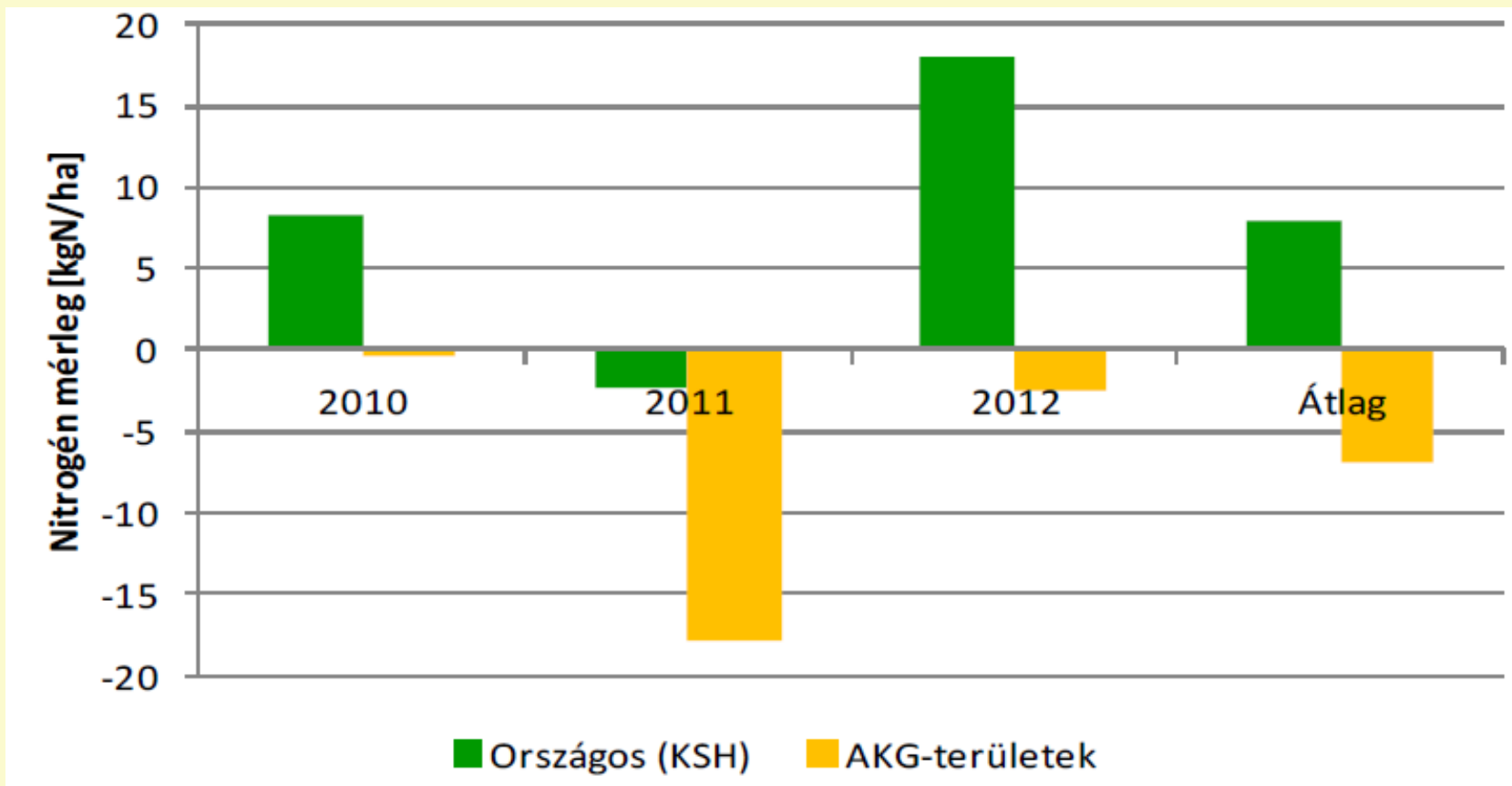
Magas természeti értékű területek (H5)

Forrás: MVH, FÖMI, VM, NÉBIH alapján SZIE

Vízminőség javítása (H6)

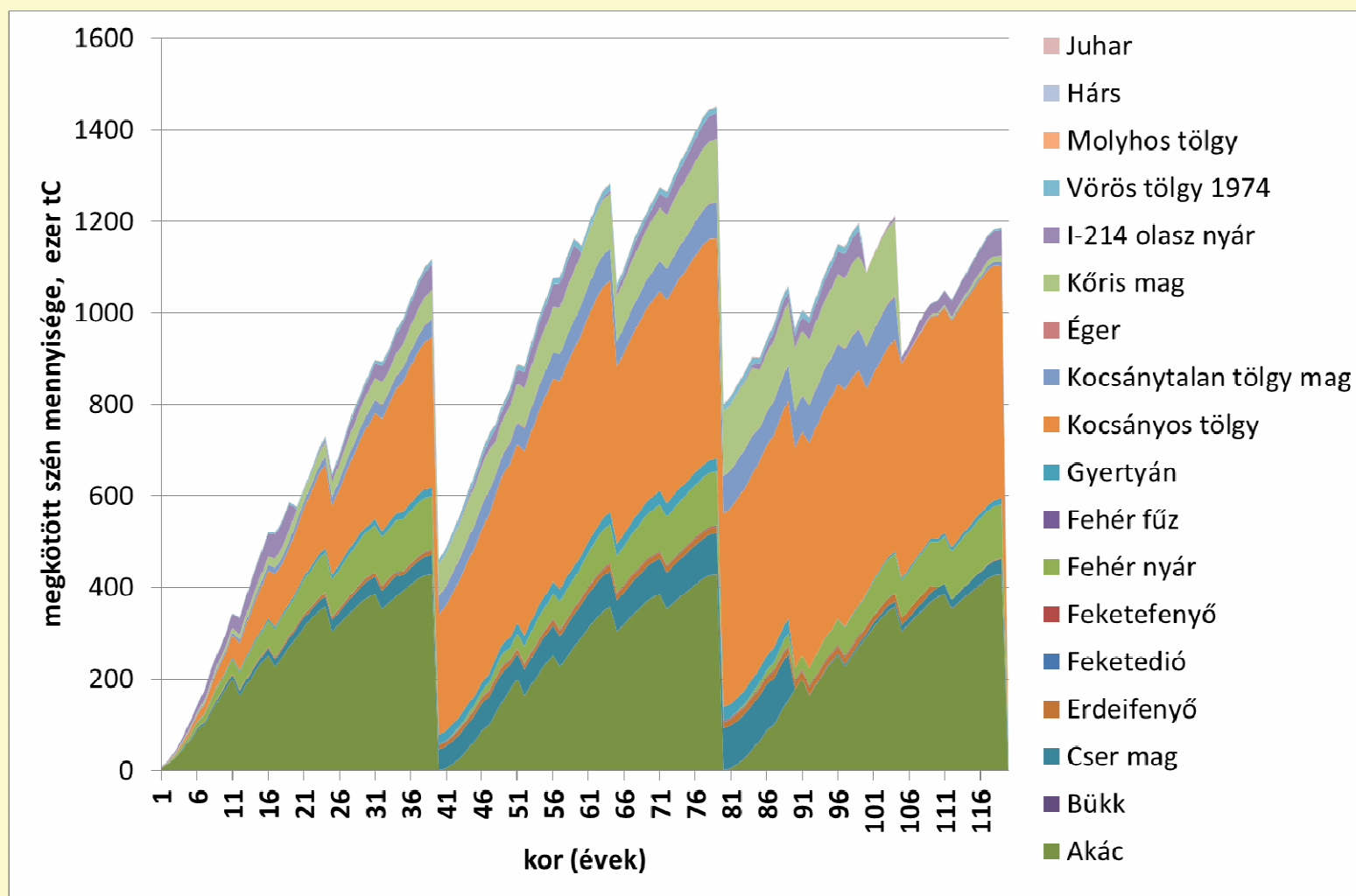
Országos és AKG nitrogénmérleg

Forrás: SZIE, BME

Éghajlatváltozás elleni küzdelem (H7)

Erdőtelepítéssel tárolt szén mennyisége
fafajonként és összesen

Forrás:KÖRTAJ Kft. és SZIE

Vidék-
fejlesztés
2007–2013

“LEADER tengely” 5%

1. tengely
**Verseny-
képesség**

48%

2. tengely
**Környezet
+
Föld-
használat**

31%

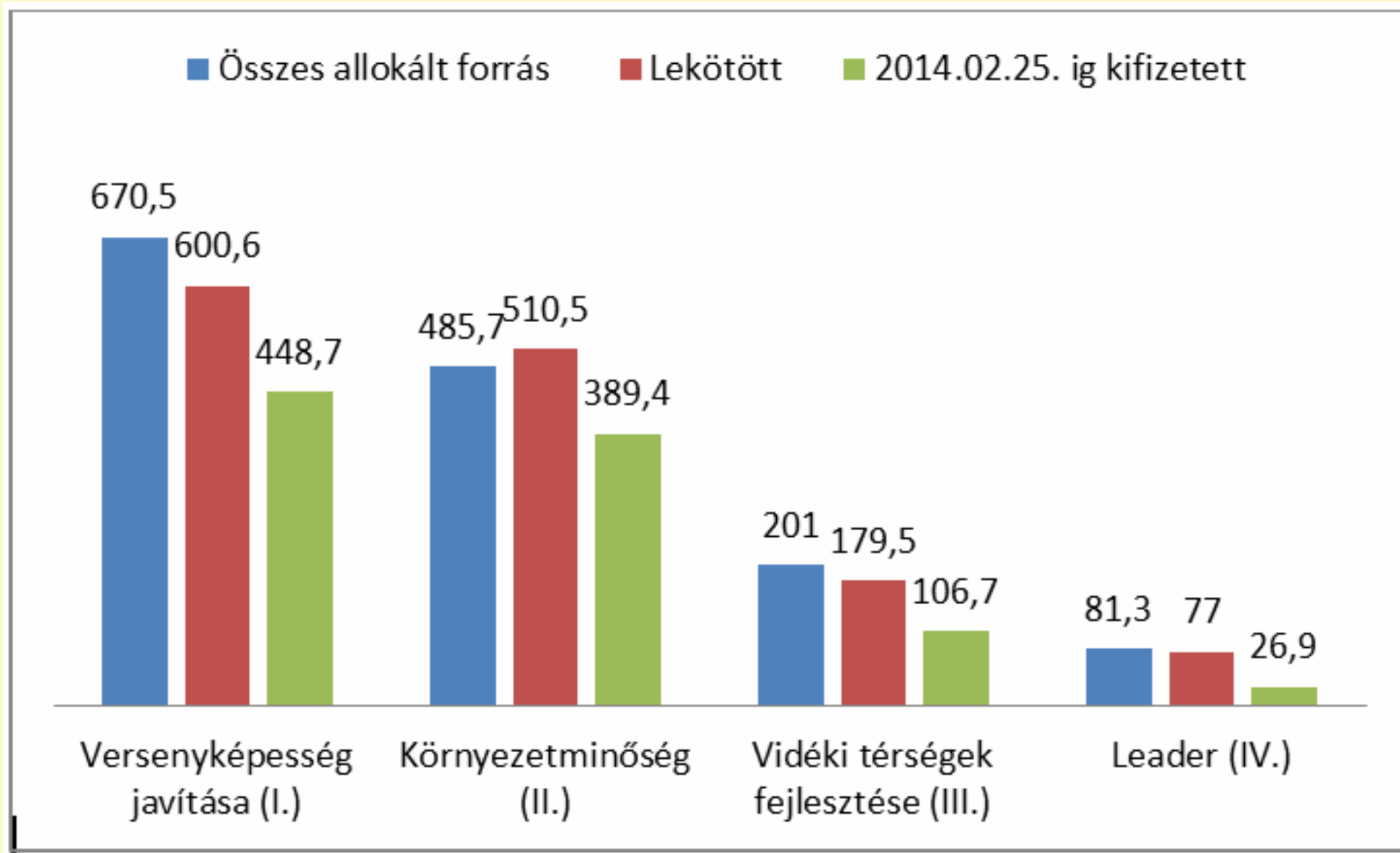
3. tengely
**Gazdasági
diverzif.
+
Élet-
minőség**

12%

Egységes programozás, finanszírozás, nyom.
követés és ellenőrzés

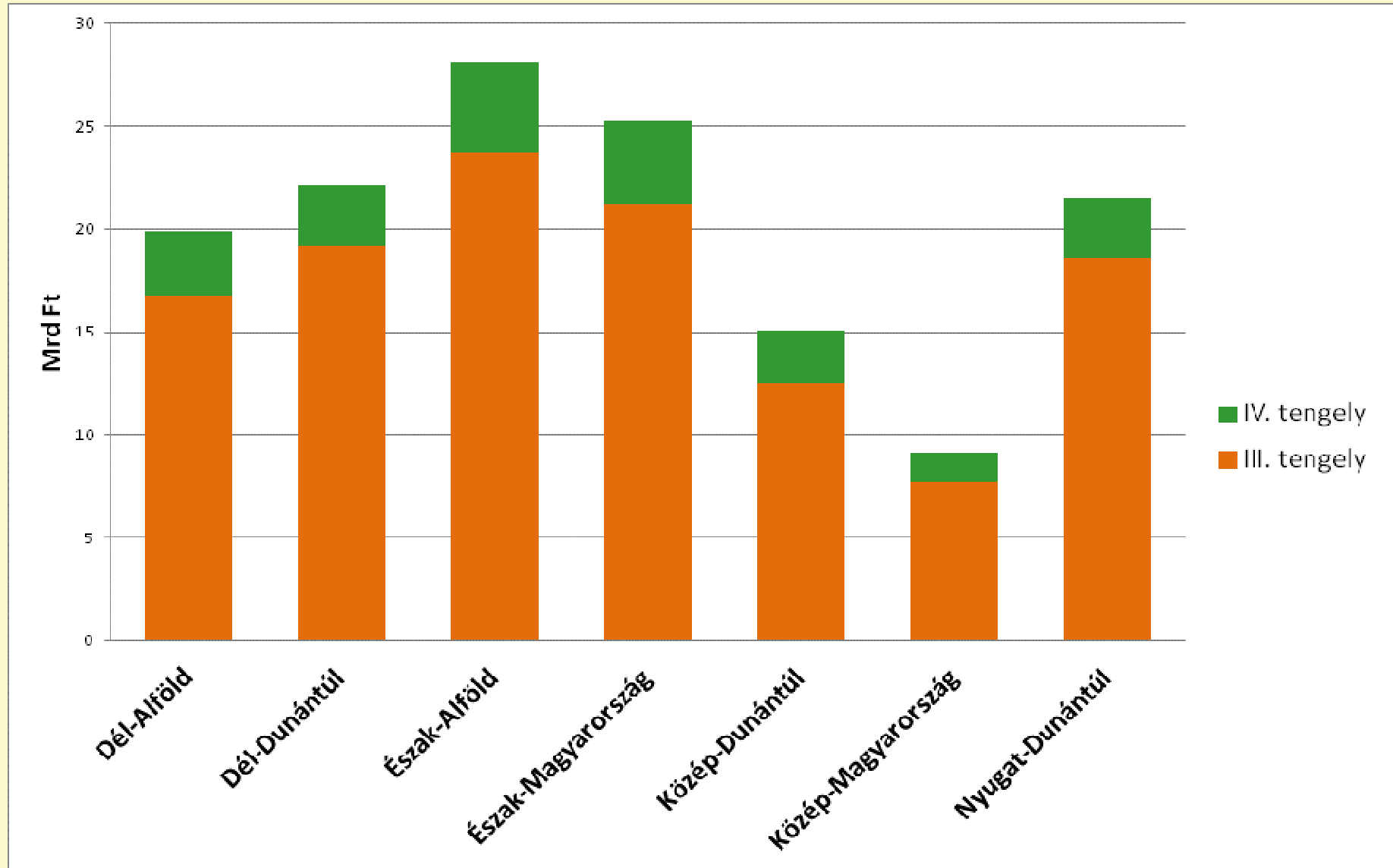
Egységes vidékfejlesztési alap

Az ÚMVP-források felhasználása

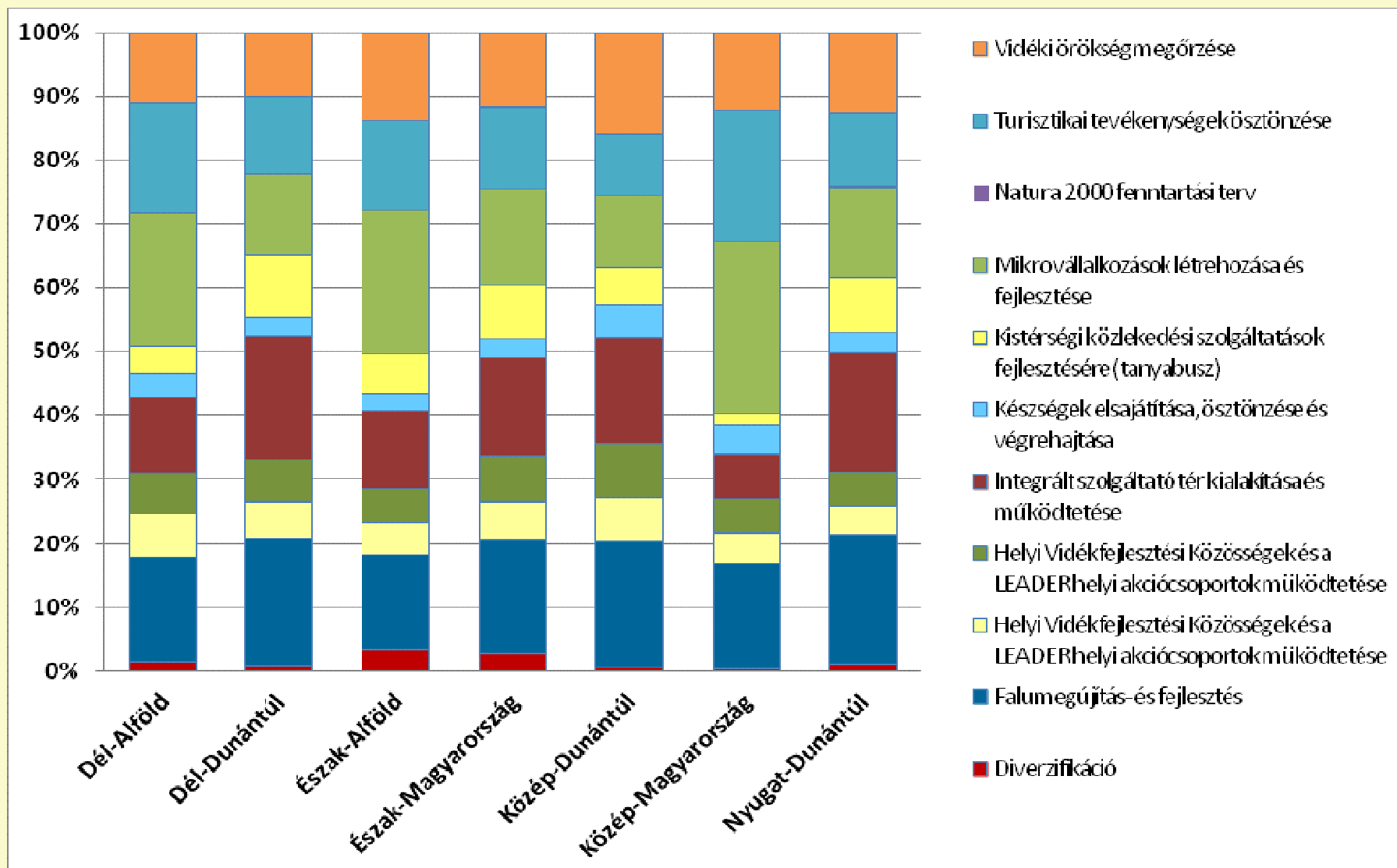
Forrás: MVH támogatási adatbázis alapján Nemes, Varga

Az ÚMVP III. és IV. tengely kifizetéseinek megoszlása Magyarország régióiban (2007–2014)

Forrás: MVH támogatási adatbázis alapján MTA KRTK 2014.04.06

Az ÚMVP III. tengely kifizetéseinek jogcímenkénti megoszlása Magyarország régióiban (2007–2014)

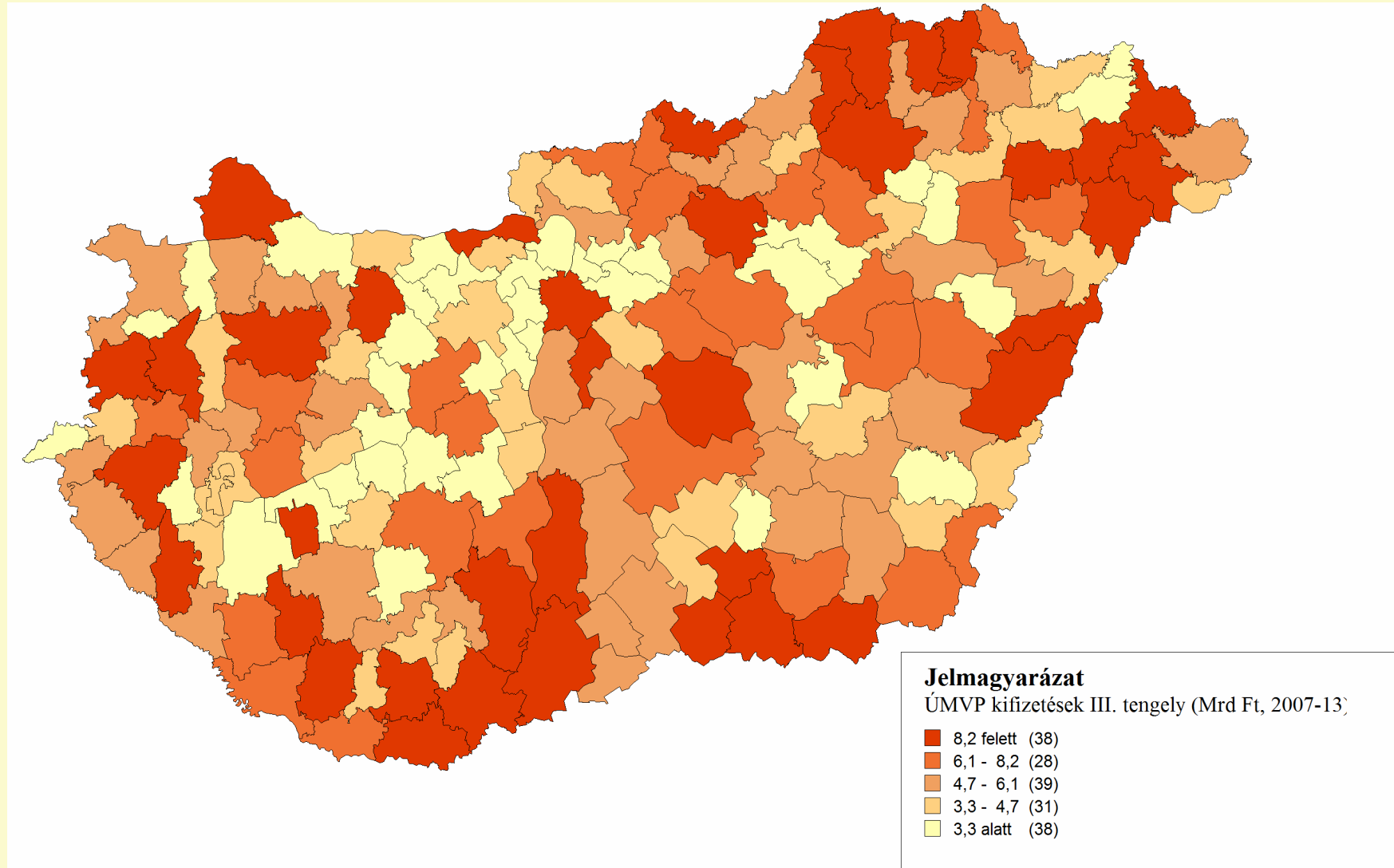
Forrás: MVH támogatási adatbázis alapján Nemes, Varga 2014.04.06

ÚMVP III. 312 – mikrovállalkozások fejlesztése hatások

Indikátor		
Gazdasági növekedés [BHÉ] a támogatás arányában (%)	Társas vállalkozásoknál Egyéni vállalkozóknál	34% 54%
Munkahelyteremtés [Létrehozott munkahely (FTE)]	Összesen az országban a válság hatásának kiküszöbölésével	911,5 fő
A termelékenység változása	Egy főre jutó nettó árbevétel	6 607 euró/fő csökkenés

Forrás: AAM vizsgálat – eredmény és hatásindikátorok 2013

ÚMVP III. tengely kifizetések kistérségeinként, 2007–2013

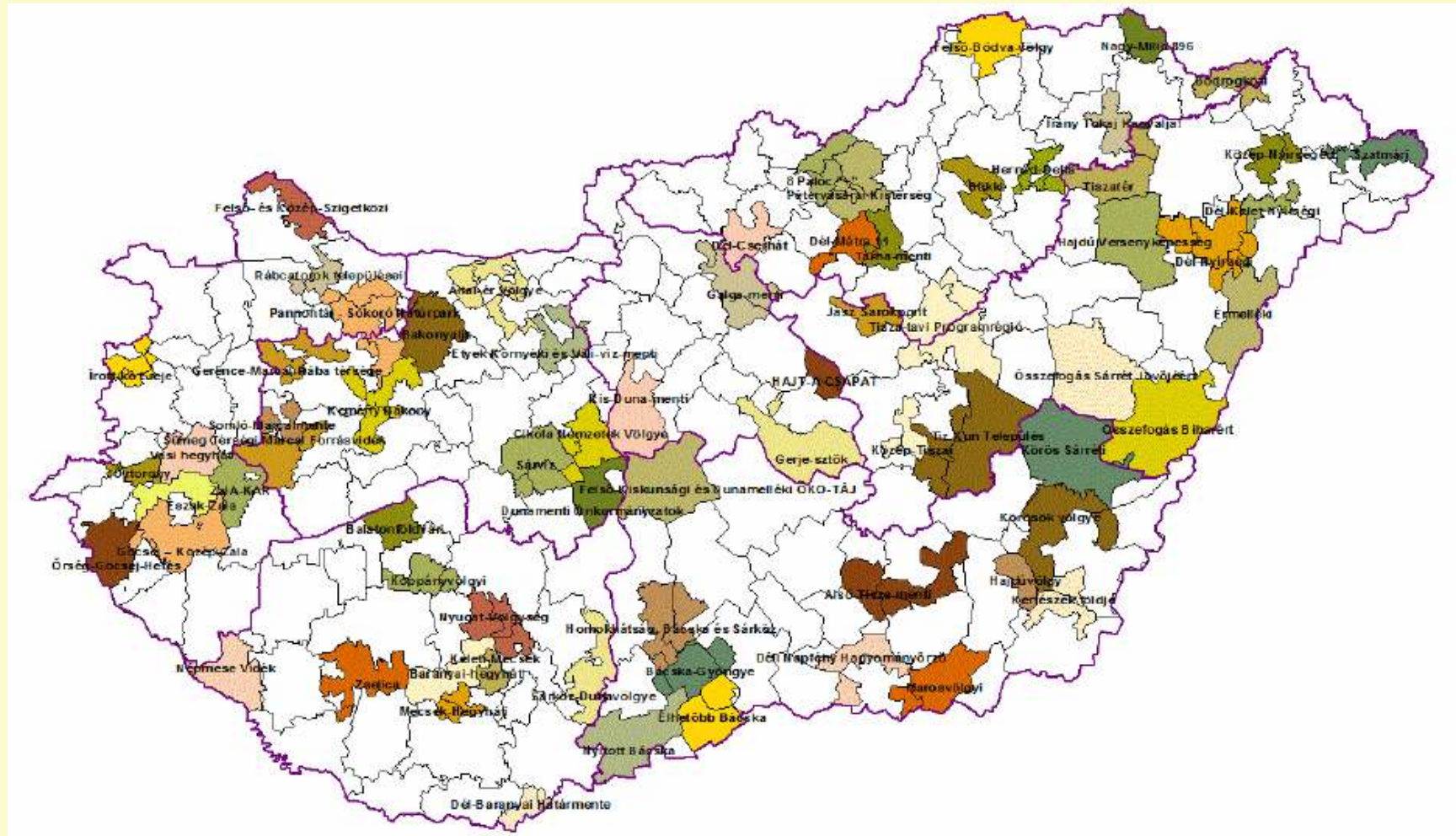

Forrás: MVH támogatási adatbázis alapján MTA KRTK 2014

„Helyi fejlesztési kapacitás”

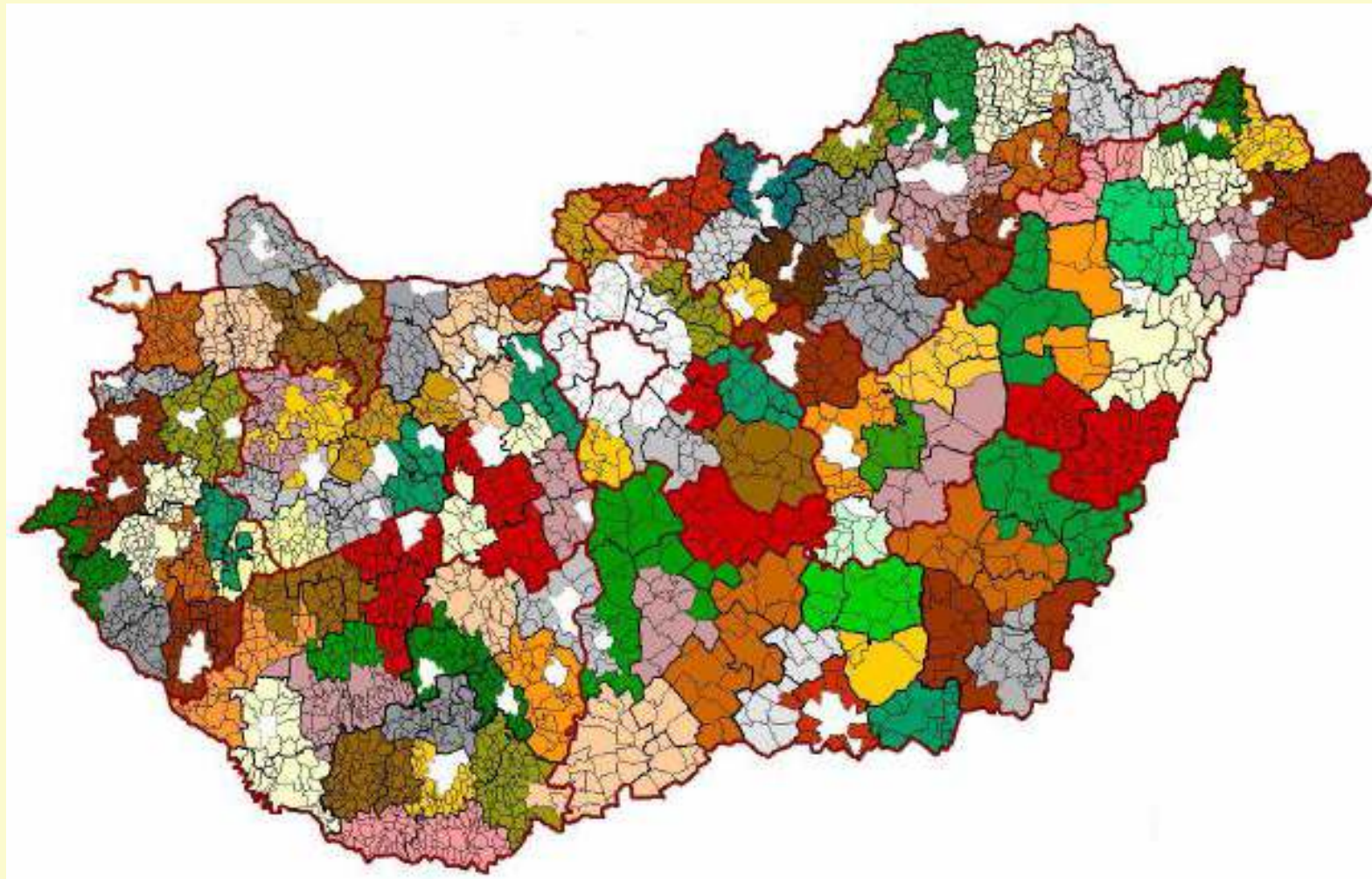

AVOP LEADER Helyi Akciócsoportok, 2005–2007

Forrás: VÁTI Kht, 2006.

ÚMVP Helyi Akciócsoportok, 2007–13

Intézmények a hazai vidékpolitikában

Hiányosságok

- **Koordináció hiánya**
- **Finanszírozás hiánya**
- **Stabilitás hiánya**
- **Bizalom hiánya**
- **A társadalmi tanulás elősegítésére való szándék + a fejlődés hiánya**

Következtetések

- A hosszú távú helyi stratégián alapuló, szinergiákra törekvő komplex fejlesztés hatékonyabban segíti a vidéki gazdaság és társadalom fejlesztését mint az agrárfejlesztés
- A mikro-regionális szintű, helyi intézmények közreműködése kulcsfontosságú
- A hazai intézményhálózat vertikális és horizontális irányban is koordinálatlan és súlyos nehézségekkel küzd.

A vidékfejlesztés fő kihívásai:

- a hozzáadott érték és a munkahelyteremtés egyidejű növelése;
- az ezt megalapozó humánerőforrás fejlesztés;
- az innovatív ötletekre, elképzelésekre épülő vállalkozás- és gazdaságfejlesztés;
- az ezeket keretbe foglaló együttműködések kialakítása, a megfelelő intézmények működtetése;
- a tanulságok levonása, a továbbfejlődés lehetőségének megteremtése

Köszönjük a figyelmet!

Biró Szabolcs

biro.szabolcs@aki.gov.hu

Nemes Gusztáv

nemes@econ.core.hu

